

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 13. juli 2005

Deres ref:
05/2214 FM cw

Høring – NOU 2005:15 Obligatorisk tjenestepensjon

Det vises til departementets brev datert 1. juli 2005 vedrørende høring av Banklovkommisjonens utredning om obligatorisk tjenestepensjon.

Verdipapirfondenes Foreningen ønsker å knytte følgende kommentarer til utredningen:

- Banklovkommisjonen foreslår at plikten til å opprette tjenestepensjon kun skal gjelde for skattepliktige foretak. Kommisjonen gir, slik vi forstår den, en ren teknisk begrunnelse for at man på denne måten ekskluderer alle foretak, foreninger og andre institusjoner uten skattepliktig virksomhet fra kravet om obligatorisk tjenestepensjon. Kommisjonen viser til Stortingsvedtaket om at *«obligatorisk tjenestepensjon i arbeidsforhold skal omfatte alle arbeidstakere som oppfyller kravene til medlemskap etter lov om innskuddspensjon og lov om foretakspensjon»*. Kommisjonen uttaler at institusjoner *«uten skattepliktig virksomhet ikke har generell adgang til å opprette pensjonsordning i henhold til foretaks- eller innskuddspensjonsloven»*, og mener derfor at disse institusjonene dermed heller ikke skal omfattes av plikten til å opprette en pensjonsordning for sine ansatte.

Vi er for det første kritiske til kommisjonens vurderinger når det gjelder hvilke foretak som har adgang til å opprette pensjonsordning etter skattelovene. Etter hva vi kjenner til, er det mangeårig ligningspraksis for at foretak uten skatteplikt kan opprette ordninger etter pensjonslovene, samtidig som premieinnbetalingene i forhold til de ansatte behandles etter samme skatteregler som etter pensjonslovene.

Vi vil videre anta at det er et betydelig antall arbeidstakere som er ansatt i institusjoner som ikke er skattepliktig. Vi har svært vanskelig for å se at en utelukkelse av alle disse kan være i tråd med Stortingets vedtak om at det skal innføres obligatorisk tjenestepensjon for alle arbeidstakere. Vi synes derfor kommisjonens tekniske fortolkning av Stortingsvedtaket harmonerer dårlig med hva vi oppfatter som intensjonen bak vedtaket, nemlig å sikre at flest mulig av dem som i dag ikke har tjenestepensjon skal omfattes av lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Kommisjonen uttaler at en utvidelse av pensjonslovene til også å gjelde for virksomheter som ikke er skattepliktige, krever *«omfattende utredninger av til dels mangeartede og vanskelige problemområder»*, og mener dette ligger utenfor kommisjonens mandat. Vi stiller oss noe undrende til at dette kan være så veldig vanskelig. Etter vår oppfatning vil

virksomheter som ikke er skattepliktige nokså enkelt kunne inkluderes i den nye loven om obligatorisk tjenstepensjon. Vi kan vanskelig se hvilke problemer dette skulle reise, jf. dagens etablerte praksis om at også virksomheter uten skatteplikt kan etablere tjenstepensjonsordninger og der de ansatte nyter godt av den samme skattemessige behandlingen som ansatte i skattepliktige foretak.

På denne bakgrunn vil vi tilrå at obligatorisk tjenstepensjon også gjøres gjeldende for institusjoner uten skatteplikt.

- I tråd med Stortingets forutsetninger foreslår Banklovkommisjonen at selvstendige næringsdrivende ikke skal ha plikt, men rett til å opprette en innskuddspensjonsordning for seg selv og eventuelle deltidsansatte. Vi gir vår støtte til at det på denne måten legges opp til frivillighet. Vi er imidlertid sterkt kritiske til forslaget om at selvstendige næringsdrivende som ønsker å opprette en tjenstepensjon, etter forslaget er begrenset til å følge de innskuddssatser som gjelder for obligatorisk tjenstepensjon. For oss virker dette forslaget helt umotivert. Etter vår oppfatning bør også selvstendige næringsdrivende gis anledning til å sette av til pensjon i henhold til de innskuddsgrensene som følger etter lov om innskuddspensjon. Vi vil anta at dette enklest kan gjøres ved å endre § 2-3 i innskuddspensjonsloven i tråd med kommisjonens forslag til § 7 i lovutkastet om obligatorisk tjenstepensjon.
- Kommisjonen foreslår at plikten til å opprette tjenstepensjon også skal gjelde foretak med deltidsansatte (med minst 20 prosent stilling) som til sammen utgjør 2 årsverk. Vi har ikke sterke synspunkter hvor grensen for plikten skal gå, og antar at kommisjonens forslag representerer en fornuftig avveining av de ulike hensyn. Vi vil imidlertid bemerke at vi finner det noe besynderlig at et foretak vil kunne ha plikt til å opprette en tjenstepensjon (fordi antall årsverk overstiger 2), men samtidig ikke ha rett til å opprette en ordning etter innskuddspensjonsloven (fordi ingen ansatt arbeider minst 75 prosent av full stilling). Etter vår oppfatning bør det ikke legges inn noen beskrankninger når det gjelder foretaks muligheter til å opprette en tjenstepensjonsordning for sine ansatte. Vi kan ikke se hvorfor en person som har deltidsjobb hos flere arbeidsgivere, generelt skal være avskåret fra å inngå i en pensjonsordning. Vi vil derfor tilrå at innskuddspensjonsloven endres slik at den gir adgang for alle foretak som ønsker det å opprette en tjenstepensjonsordning for sine ansatte – uavhengig av hvilken stillingsbrøk de ansatte måtte ha.

Med vennlig hilsen
Verdipapirfondenes Forening

Lasse Ruud
Adm. direktør